

618

WA 4120-52/2022-w

Łódź, 3 lutego 2023 r.

Skarbnik
Powiatu Wieluńskiego

Starostwo Powiatowe w Wieluniu
pl. Kazimierza Wielkiego 2
98-300 Wieluń

W odpowiedzi na pismo pana Skarbnika zawierające wniosek o udzielenie wyjaśnienia:

1. Czy gminy Powiatu Wieluńskiego mogą udzielić dotacji celowych (będących „innymi źródłami finansowania”) bezpośrednio Stowarzyszeniu na budowę warsztatu terapii zajęciowej.
2. Czy prawidłową formą finansowania budowy warsztatu terapii zajęciowej będzie przekazanie przez gminy pomocy finansowych w formie dotacji celowych dla Powiatu, który to następnie przekaże otrzymane środki dla Stowarzyszenia również w formie dotacji?
3. Czy tak otrzymane środki od gmin będą dochodem majątkowym Powiatu oraz czy przekazanie tych środków dla Stowarzyszenia będą jednocześnie wydatkiem majątkowym Powiatu?

Uprzejmie informuję:

ze skierowanego do Izby pisma wynika, że Stowarzyszenie integracyjne Działające na Rzecz Osób Niepełnosprawnych i Ich Rodzin (...) jest w trakcie realizacji tworzenia - budowy „Warsztatu Terapii Zajęciowej” w miejscowości Ruda leżącej w Gminie Wieluń, Powiat Wieluński. Gminy Powiatu Wieluńskiego wyraziły wolę wsparcia budowy ww. warsztatu przez to stowarzyszenie z własnych środków.

Jak podaje dalej Wnioskodawca, zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym, powiat wykonuje określone ustawami zadania publiczne o charakterze ponadgminnym w zakresie wspierania osób niepełnosprawnych. Zgodnie z art. 10b ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych warsztaty terapii zajęciowej mogą być organizowane przez fundacje, stowarzyszenia lub przez inne podmioty, natomiast art. 10b ust. 2 mówi, że koszty utworzenia WTZ są współfinansowane ze środków PFRON oraz ze środków samorządu powiatowego lub innych źródeł. Również zgodnie z art. 35a ust. 1 pkt 8 tej ustawy do zadań powiatu należy dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej.

Zgodnie z art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, gminy, związki międzygminne oraz stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego mogą sobie wzajemnie bądź innym jednostkom samorządu terytorialnego udzielać pomocy, w tym pomocy finansowej.

Art. 216 ust. 2 pkt 3 i 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych mówią że wydatki budżetu jednostki samorządu terytorialnego są przeznaczone na realizację zadań określonych w

odrębnych przepisach, a w szczególności na: zadania przejęte przez jednostki samorządu terytorialnego do realizacji w drodze umowy lub porozumienia; pomoc rzeczową lub finansową dla innych jednostek samorządu terytorialnego, określoną odrębną uchwałą przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego.

Na tle tak sformułowanego stanu faktycznego i prawnego powstały wątpliwości, wskazane na wstępie pisma. Jednocześnie w skierowanym do Izby piśmie jednostka wskazała, że w jej ocenie finansowanie budowy warsztatu terapii zajęciowej przez gminy powinno odbywać się poprzez przekazanie najpierw pomocy finansowej w formie dotacji celowej dla Powiatu Wieluńskiego. Następnie tak otrzymane „dochody majątkowe” od gmin Powiat Wieluński powinien je przekazać również w formie dotacji celowej dla Stowarzyszenia. Dla powiatu będą to wydatki majątkowe.

W ocenie Regionalnej Izby Obrachunkowej stanowisko to, co do zasady, uznać należy za prawidłowe.

Zgodnie z ogólną zasadą uregulowaną w art. 216 ust. 2 ustawy o finansach publicznych (Dz.U.2022.1634 t.j.), wydatki budżetu jednostki samorządu terytorialnego są przeznaczone na realizację zadań określonych w odrębnych przepisach. Należy zauważyć, że zgodnie z brzmieniem art. 10b ust. 2a ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U.2023.100 t.j. z dnia 2023.01.13), koszty działalności warsztatu są finansowane ze środków samorządu powiatowego w wysokości co najmniej 10% tych kosztów. Art. 35a ust. 1 pkt 8 tej ustawy wyszczególnia dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej (WTZ) jako zadania powiatu. Oznacza to, że ustawodawca świadomie wyszczególnił finansowanie kosztów WTZ jako zadania realizowanego na szczeblu powiatowym. Przepisy odrębne nie przewidują możliwości finansowania przedmiotowego zadania bezpośrednio z budżetu gminy. Budowa warsztatu terapii zajęciowej, o której mowa w piśmie Wnioskodawcy, niewątpliwie wiąże się z kosztami działalności WST, które stanowią zadanie publiczne w zakresie wspierania osób niepełnosprawnych, czyli zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym (tekst jedn. Dz. U. z 2020 r. poz. 920 ze zm.) należy do zadań publicznych powiatu. Oznacza to, że gminy Powiatu Wieluńskiego nie są uprawnione do udzielenia dotacji celowych na budowę warsztatu terapii zajęciowej bezpośrednio na rzecz Stowarzyszenia.

Możliwe natomiast jest, w ocenie RIO w Łodzi, dofinansowanie budowy warsztatu przez powiat ze środków pochodzących ze środków uzyskanych od gminy w ramach pomocy finansowej. Taka możliwość wynika z przepisu art. 220 ust. 1 ustawy o finansach publicznych: *Z budżetu jednostki samorządu terytorialnego może być udzielona innym jednostkom samorządu terytorialnego pomoc finansowa w formie dotacji celowej lub pomoc rzeczowa.* Możliwość udzielenia takiej pomocy jest ograniczona do formy dotacji celowej lub pomocy rzeczowej. Przepisy ustawy nie przewidują żadnych ograniczeń lub przeszkód w udzieleniu takiej pomocy powiatowi przez gminę w ramach finansowania kosztów działalności warsztatu, o których mowa w art. 10b ust. 2a ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Zgodnie z art. 216 ust. 2 pkt 5 ustawy o finansach publicznych: *Wydatki budżetu jednostki samorządu terytorialnego są przeznaczone na realizację zadań określonych w odrębnych przepisach, a w szczególności na pomoc rzeczową lub finansową dla innych jednostek samorządu terytorialnego, określoną odrębną uchwałą przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego.* Oznacza to, że gmina może dokonać dofinansowania przedmiotowego zadania powiatowego, które w tym przypadku należy rozumieć jako uzupełnienie ustawowego wkładu własnego powiatu, o którym mowa w art. 10b ust. 2a ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Ustawodawca nie doprecyzował jednak formy pokrycia kosztów budowy WTZ przez powiat. Mimo pojawiających się w doktrynie głosów przemawiających za kwalifikacją finansowania kosztów

działalności warsztatu jako finansowania zadania w formie wypadków bezpośrednich budżetu powiatu. Izba przychyliła się do stanowiska, że obecny stan prawny umożliwia zakwalifikowanie takich wydatków jako dotacji budżetowej (celowej) z uwzględnieniem regulacji art. 250 ustawy o finansach publicznych. Należy również podkreślić, że dotacje zasadniczo są środkami przeznaczonymi na finansowanie zadań jednostek samorządu terytorialnego, czyli w przypadku powiatu - pokrywania kosztów tworzenia i działania WTZ, które mieszczą się w katalogu art. 126 ustawy o finansach publicznych.

Jednocześnie zwrócić należy uwagę, że w skierowanym do Izby piśmie mowa jest o tworzeniu – budowie „Warsztatu Terapii Zajęciowej”. Nie doprecyzowano natomiast, na czym na czym to „tworzenie – budowa” ma polegać. Czy chodzi np. o budowę obiektu w rozumieniu przepisów Prawa budowlanego co powodować będzie konieczność poniesienia wydatku majątkowego, czy w ramach tworzenia-budowy ponoszone będą wydatki nie mające przymiotu „wydatku majątkowego”, np. wydatki na utrzymanie obiektu.

Informuję jednocześnie, że stanowisko przedstawione w niniejszym piśmie udzielone zostało w ramach prowadzonej przez Izbę działalności informacyjnej i nie ma mocy wiążącej.

Z poważaniem

PREZES
Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi

dr Ryszard Paweł Krawczyk